SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CII. No. 78. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, APRIL 27, 1995. CENTS 50 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 27-го КВІТНЯ 1995 р. Ч. 78. РІК CII.

ВІДЗНАЧЕНО ДЕВ'ЯТУ РІЧНИЦЮ КАТАСТРОФИ В ЧОРНОБИЛІ

Київ (УНІАР).— У середу, 26-го квітня, сповнилося дев'ять років з того дня, коли на Чорнобильській Атомній Електростанції (ЧАЕС) вибухнув четвертий енергетичний бльок, що стало одною з найжахливіших трагедій українського народу.

Дев'ятій річниці чорнобильської катастрофи присвячено низку заходів, проведених в Україні протягом останнього тижня: мітинґ, відкриття лікарні, спорудження меморіяльної могили з іменами героїв Чорнобиля тощо.

Відкриваючи новий хірургічний корпус для лікування чорнобильців при Київській обласній лікарні, Президент України Леонід Кучма сказав, що 26-го квітня 1986 року "Україна врятувала від ядерної катастрофи весь світ", а сьогодні вона не має найнеобхіднішого для подолання наслідків аварії на ЧАЕС. Першочергової допомоги з боку держави потребує населення, що зазнало впливу радіяції. А це близько 200,000 ліквідаторів аварії, багато дітей та мешканців забрудненої радіяцією зони. Щоб подолати ці наслідки, сказав Преаидент, треба звертатися до світової громадськости по допомогу. Закриття до 2,000 року Чорнобильської АЕС відбуватиметься лише за умови спорудження нового саркофагу, вирішення соціяльних проблем міста Славутича та будівництва парогазових станцій. На думку Президента, поблизу міста Славутича треба спорудити дві парогазові станції, котрі виробляли б стільки електроенергії, скільки дає ЧАЕС. На будівництво таких станцій потрібно два більйони долярів та ще два біл. дол. необхідно на компенсацію ціни за газ, оскільки Росія продає його Україні майже втричі дорожче, ніж ядерне паливо.

Проблеми Чорнобиля Президент Кучма обговорив 13-го квітня з делегацією Европейського економічного союзу та представниками "великої сімки". Член Президії Европейського союзу Мішель Барньє зазначив, що 1994 року в Корфу і Неаполі "велика сімка" ухвалила кілька рішень про допомогу Україні з метою закриття ЧАЕС, однак з того часу Україна в цьому напрямку не зробила ніякого проґресу. Барньє висловив розуміння, що Україна має не лише проблеми Чорнобиля, а й переживає важкий процес реформування економіки. Делеґація має намір сприяти в наданні макроекономічної допомоги для фінансування реформ, а їх успіх сприятиме закриттю ЧАЕС до 2,000 року. Погодившись на закриття ЧАЕС, президент Л. Кучма прийняв вольове рішення, сказав Барньє. Адже, на думку фахівців, закриття станції коштуватиме Україні 4.4 біл. дол.

Українські керівники вважають, що необхідну суму могли б надати 19 країн: 15 країн Европейського союзу, три країни "великої сімки", які не входять до Европейського союзу, та Україна. Це буде близько 200 міл.дол. від кожної країни. Самостійно Україна не зможе подолати цей тягар. Проте український Уряд з розумінням сприймає занепокоєння світової громадськости щодо продовження експлуатації ЧАЕС і робить усе можливе для дотримання вимог безпеки та закриття станції в майбутньому.

У понеділок, 24-го квітня, Кабінет Міністрів України оприлюднив текст заяви, у якій інформує світову громадськість, що Уряд надає першорядного значення енергетичній програмі та підвищенню рівня безпеки атомних реакторів. Водночас у заяві наголошено, що самостійно Україна неспроможна у стислий термін зупинити ЧАЕС, яка є найбільшим виробником електроенергії в державі.

Міністер охорони довкілля та ядерної безпеки України Юрій Костенко 20-го квітня прийняв офіційну делеґацію Державного департаменту ЗСА. Під час зустрічі обговорено пропозиції щодо створення під Чорнобилем Міжнародного центру ліквідації наслідків ядерних і радіяційних аварій та вивчення і вирішення широкого спектру проблем, пов'язаних з майбутнім закриттям ЧАЕС. Особливе занепокоєння, за словами Костенка, викликає нижня частина саркофагу над зруйнованим четвертим енергоблоком ЧАЕС.

Американська делеґація підтвердила пріоритетність для неї комплексу питань, пов'язаних із забезпеченням ядерної безпеки на ЧАЕС. ЗСА уже сьогодні готові надати Україні один міл. дол. для цієї мети. в рахунок 200 міл. дол. виділених "великою сімкою" для закриття ЧАЕС. Терміни і обсяги запланованих робіт будуть узгоджені до зустрічіВ Л. Кучми і Б. Клінтона, яка має відбутися 10-11-го травня.

Верховна Рада розглянула закон про владу

Київ(УНІАР).— Тут у середу, 19-го квітня, завершилося обговорення в другому читанні законопроєкту про владу.

Після скандалу 12-го квітня депутати все ж приступили до розгляду проєкту закону, запропонованого Президентом України Леонідом Кучмою та розглянутого Узгоджувальною комісією Верховної Ради. Обговорення тривало п'ять днів, проходило бурхливо і багато розділів та параграфів депутати не затвердили.

На пропозицію депутата-комуніста Миколи Заварзіна, яку підтримав і голова Верховної Ради Олександер Мороз, відправлені на доопрацювання усі пункти статтей 27, 28, 30 і 31-ої, де йдеться про уповноваження Президента. Узгоджувальній комісії доручено зформулювати згадані статті й параграфи так, щоб вони цілком відповідали нині діючій конституції України.

Заступник голови парляментської фракції "Державність" Роман Безсмертний в ексклюзивному інтерв'ю кореспондентові УНІАР сказав, що результати постатейного обговорення мають бути проаналізовані у фракціях і групах, становище яких близьке до позиції Узгоджувальної комісії, після чого відбудеться повторний розгляд закону в другому читанні. Низька активність депутатів при голосуванні, на думку Безсмертного, пояснюється тим, що законопроєкт розглядається у режимі поіменного голосування. Приналежність депутата до певної фракції зобов'язує його дотримуватися загальновиробленої позиції, тому дехто з депутатів не бере участи у голосуванні з певних питань, побоюючись відверто висловити свою думку, якщо вона не співпадає з лінією фракції.

Щодо структури Уряду, місця в ньому прем'єр-міністра та особи, яка б могла очолити Кабінет Міністрів, то, за словами Безсмертного, ще в минулому році було зрозуміло, що такою людиною є нинішній виконуючий обов'язки прем'єр-міністра Євген Марчук. "Разом з Марчуком до влади в державі прийде справжня українська буржуазія і це — головне",— сказав депутат, який вважає, що в Уряді повинні бути справжні фахівці, добре обізнані з системою управління економікою.

ЕКЗЕКУТИВА УАКР ВІДБУЛА СВОЇ НАРАДИ

Ню Йорк (Р. Барановський). — Тут у суботу, 1-го квітня ц. р., в раніших годинах відбулися наради Екзекутиви Української Американської Координаційної Ради, якими проводила голова Уляна Дячук.

Після прийняття порядку нарад і протоколу з попередніх нарад, що його прочитав протокольний секретар Осип Труш, звітували члени Екзекутиви.

Євген Стахів подав, що УАКР спільно з УККА підготовляє відзначення 4-ої річниці незалежности України 24-го серпня ц. р. в Ню Йорку і бенкет на пошану Президента Леоніда Кучми дня 23-го жовтня ц. р. в готелі Асторія, коли він приїде на відзначення 50-ої річниці ООН. Також спільно з УККА влаштовано зустріч громадянства з Михайлом Горинем 5-го березня ц. р. Присутні зложили на Фонд Демократизації в Україні 1,500 дол. На 10-го травня УАКРада заплянувала зустріч з рабином Дейвідом Лінколном.

Ігор Гавдяк вислав листи до президента Билла Клінтона з висловами розчарування з приводу його поїздки до Москви для відзначення річниці закінчення Другої світової війни і до редакції „Вашінґтон Пост" протест проти наклепу, що українці крадуть дітей і продають їх в заморських країнах для адоптування.

Марк Антін Дацьківський і О. Труш звітували про зустріч із сенатором Мічелломом МекКоннелом української громади в готелі Рамада в Іст Гановер, Н. Дж., на бенкеті у його пошану за його прихильне ставлення до української справи і її обороны на форумі американського Сенату. М. Дацьківський був заступником голови Організаційного комітету, а О. Труш секретарем. Імпреза була успішна під кожним оглядом. Зібрано 12,030 дол., з чого 10,000 призначено на виборчу кампанію сен. МекКоннела, а решту на покриття коштів імпрези. УАКРада брала у цій зустрічі активну участь.

Інж. М. Нич звітував про академію в пошану Т. Шевченка у Філядельфії 19-го березня. Господарем академії була Українська Громада Метрополітальної Філядельфії — Відділ УАКРади. Обширний репортаж появився у „Свободі" ч. 61 з 31-го березня ц. р. за підписом Я. К.

Андрій Шевченко подав, що всіх фондів на контах кредитівок є 38,000 дол.

Роман Барановський подав до преси репортаж з нарад Екзекутиви 21-го січня 1995 року „Свобода" ч. 34 з 22-го лютого, „Народна Воля" ч. 8 з 28-го лютого і „Наш голос" ч. 3 за березень 1995 року і спростування репортажу Б. Ольшанівської про зустріч з амбасадором України д-ром Ю. Щербаком з делеґатами організацій діяспори у Вашінґтоні („Свобода" ч. 49 з 15-го березня 1995 року).

(Закінчення на стор. 4)

А. КОЗИРЄВ ЗНОВУ ПОГРОЖУЄ

Джерзі Сіті, Н.Дж. — Засоби масової інформації повідомили, що у п'ятницю, 21-го квітня, міністер закордонних справ Росії Андрей Козирєв знову повторив свою попередню заяву про те, що Росія має право засобами своєї військової потуги боронити етнічних росіян, які проживають поза кордоном. На оборону своєї заяви А.Козирєв сказав, що секретар Державно департаменту ЗСА Воррен Кристофер підтвердив право ЗСА на такі ж військові заходи в обороні американських інтересів за кордоном.

А. Козирєв був досить здивований великим обуренням світової спільноти на його заяву. Речник міністерства закордонних справ Росії Ґриґорій Карасін повідомив „Інтерфакс", що заяви Козирєва не є сиґналами зміни у закордонній політиці Росії, а сам А. Козирєв, що подібні речі він говорить вже впродовж п'яти років.

Г. Карасін назвав реакцію Прибалтики на заяви А. Козирєва „дещо дивними". Крім того він намагався підкреслити, що все це немає жодного відношення з передвиборчою кампанією А. Козирєва до Державної думи Росії.

У Руанді загострилася ситуація

Женева. — Міжнародні організації висловлюють велике занепокоєння ситацією в Руанді. Минулої суботи, 22-го квітня, там відбулися жорстокі збройні сутички між армією, в якій, як відомо, переважають представники племені тутсі, і втікачами з табору Кібего, більшість з яких належать до племені гуту. У висліді сутички загинуло понад 2,000 осіб.

Виступаючи на пресовій конференція в Женеві, керівник служби інформації европейського відділу ООН Тереза Ґасто сказала, що названа цифра „є тільки офіційною", тобто справжня кількість убитих набагато більша, вона доходить до 5,000.

Бюро верховного комішинера ООН у справах втікачів намагається допомогти харчами і медикаментами втікачам гуту, яких є понад 10,000 осіб.

Дитячий фонд ООН взяв під опіку 1,060 дітей, які залишилися без батьків. Їх тимчасово примістили у двох дитячих таборах на північному заході країни.

В Тернополі відзначено 50-річчя Української Національної Армії

Тернопіль — Джерзі Сіті, Н. Дж. — (Б. С.). — В суботу, 18-го березня ц. р., в Тернополі відбулося урочисте зібрання „Друга світова війна і Україна", яке було присвячене 50-річчю створення Української Національної Армії (УНА). Організатором зібрання була тернопільська Станиця Братства кол. вояків І УД УНА при співучасті Т-ва „Просвіта". Зібрання вели Б. Стасів і М. Тарас від Братства І УД УНА і Б. Головин від Т-ва „Просвіта". Присутніх у залі було 250 людей.

На сцені біля образу Матері Божої, прибраного вишиваним рушником, розміщено синьо-жовтий прапор, тризуб і лева — відзнаку вояків І УД „Галичина". Зібрання почалося відспіванням молитви „Отче наш". Згідно з програмою, відбулися дві доповіді.

В першій, „Друга світова війна і Україна", доцент Олег Полянський насвітлив ті події, які совєтські автори дотепер фальсифікували, викривляли, або прямо замовчували в своїх книжках, статтях і в програмах радіо і телевізії. Це в першу чергу замовчування змови між Гітлером і Сталіном в 1939 році, завдяки якій почалась Друга світова війна. Майже два роки дві тоталітарні держави співпрацювали з собою: Совєтський Союз доставляв воюючій Німеччині стратегічні матеріяли, як нафту, металі, українське збіжжя й інші. Горезвісне „визволення" західної України не було ніяким визволенням. Зліквідовано всі українські політичні партії і громадські організації, почались масові репресії, депортації, переслідування віруючих і церковнослужителів, нищення культури. З вибухом німецько-совєтської війни Україна стала ареною бойових дій, що принесло їй величезні жертви — найбільші людські втрати з усіх націй світу — понад 8 міл. загиблих. Він теж розказав ширше про участь українців у різних військових з'єднаннях періоду Другої світової війни. Змістовна доповідь була насичена цікавими і малознаними фактами та спостереженнями автора.

Другу доповідь, „50-річчя створення Української Національної Армії (УНА)", прочитав Богдан Стасів. Він розповів про створення у березні 1945 року Українського Національного Комітету (УНК) і організацію ген. Павлом Шандруком Української Національної Армії (УНА), до якої ввійшли дивізія „Галичина", як І-ша дивізія УНА, та бригада полк. П. Дяченка до плянованої ІІ-ої дивізії УНА. Він зачитав присягу Української Націо-

(Закінчення на стор. 4)

У СВІТІ

ПРЕЗИДЕНТ ПОЛЬЩІ Лех Валенса остеріг, що „притягне до відповідальности перед державним трибуналом" прем'єр-міністра Юзефа Олекси, якщо той поїде до Москви на святкування 50-річчя перемоги над Німеччиною. Сам Л. Валенса відмовився брати участь у ювілейних врочистостях поза межами Польщі, не зважаючи на те, що до Москви його запрошував особисто російський президент Боріс Єльцин. З приводу готовости Ю. Олекси їхати у Москву Л. Валенса оприлюднив спеціяльну заяву, якою офіційно позбавляє прем'єра права репрезентувати в російській столиці польську державу.

ДВІ ДОБИ просидів на сараєвському міжнародному летовищі американський амбасадор у Боснії Джан Мензіс, безуспішно намагаючись відвідати Сараєво, боснійську столицю. Не досягнувши цілі, Дж. Мензіс повернувся літаком у Загреб. З цього приводу президент Боснії Алія Ізетбеґовіч підкреслив, що „останній випадок дечому навчив американських та інших західних дипломатів, вони нарешті зрозуміли, що ми не без підстав говоримо про сербську політику шантажу і погроз". Серби погоджувалися пропустити американського амбасадора тільки при тій умові, якщо він відвідає сербські військові казарми довкола Сараєва і зустрінеться зі сербськими старшинами. Дж. Мензіс відкинув цю умову і тому до Сараєва так і не потрапив.

ПРЕДСТАВНИКИ грузинської опозиції оцінюють візиту президента Ірану Алі Акбара Рафсанджані у Тбілісі як спробу втягнути Грузію у політику, „спрямовану проти Заходу". Депутат грузинського парляменту, голова партії Національної незалежности Іраклій Церетелі виступив проти зближення Грузії з Іраном і піддав гострій критиці політичний курс голови Верховної ради республіки Едуарда Шеварднадзе.

ДЕНЬ ПАМ'ЯТІ жертв турецького ґеноциду проти вірменів в 1915 році відзначили у Вірменії і в усіх громадах вірменської діяспори. 80 років тому Османська імперія здійснила масове знищення вірмен, жертвами кривавої акції стали півтора міл. вірмен, а ті, кому вдалося врятуватися, назавжди залишили рідну землю. В Єревані, столиці Вірменії, цими днями відкрито Музей ґеноциду. В ньому зібрано документи, фотографії та інші свідчення трагічних подій 80-річної давнини.

ЄРУСАЛИМСЬКА ПОЛІЦІЯ заарештувала редактора другої за впливом ізраїльської щоденної газети „Маарів" Офера Німроді. Його звинувачують у протизаконому підслухуванні телефонічних розмов. Разом з ним затримано Мордехая Каца, адвоката двох приватних детективів, засуджених у 1994 році за незаконне підслухування і запис телефонічних розмов, що їх вели різні політичні діячі країни.

ЯПОНСЬКА ПОЛІЦІЯ, розстежуючи діяльність буддійської секти „Аум Шінрікіо", встановила, що один з будинків секти під горою Фуджіяма насправді є дуже модерною, устаткованою найновішими комп'ютерами фабрикою для виготовлення зарину — нервово-паралітичного газу, яким недавно отруєно пасажирів токійської підземки. Щоб замаскувати технологічний процес, сектанти спорудили великий буддійський вівтар, а в це „святая святих" усіх віруючих ніхто не відважувався ступити ногою. Ці висліди розстеження да-ють підставу заарештувати лідера секти Сіоку Асагару, який від часу терористичної акції в Токіо перейшов у підпілля.

Росія скасувала візу

Москва. — Уряд Росії вперше від упадку СССР скасував візу американського журналіста.

У понеділок, 24-го квітня, іміґраційні власті Росії на летовищі Внуково у Москві затримали Стіва ЛеВіна американського журналіста — незалежного кореспондента тижневика „Нюзвік" і газети „Вашінґтон Пост", який прибув сюди з Тбілісі, столиці Грузії, та повідомили, що його багаторазову візу позбавлено чинности.

С. ЛеВінові не дозволено залишити летовище, де він мусів перебути цілу ніч у почекальні поки зміг відлетіти наступним літаком назад до Грузії у вівторок вранці, 25-го квітня.

Затриманому кореспондентові покищо не дано жодних причин цієї поведінки супроти нього.

В АМЕРИЦІ

ВСЬОГО КІЛЬКА ДНІВ ПРОЙШЛО від трагічного вибуху в Оклагома Сіті, де досі підраховано 90 жертв у тому числі, десяток маленьких діток у віці від одного до п'яти років. У тому часі федеральні слідчі вже вспіли оскаржити у причетності до цього злочину Тимоті МекВея, базуючи свою цілу справу на побічних доказах, індентифікації свідків та його власних писаннях, де гостро звинувачував Уряд у смерті членів секти у Вейко, Тек. Сам звинувачений відмовляється від будь-якої співпраці зі слідчими та зовсім не відповідає на їхні питання, при чому також не виказує жодних переживань наслідків цього злочину. Крім того, в Оклагома Сіті судом призначений оборонець оскарженого, просив щоб його звільнити з цього обов'язку, бо через загибіль його приятеля він не буде спроможний боронити підсудного всеціло.

УПРОДОВЖ РОКІВ ТРИ наймогутніші економічні сили в світі — ЗСА, Німеччина та Японія старалися бодай на зовні затримати форму культурної співпраці, коли розходилось про відповідальність та керування найважливішими валютами світу. Одначе збираючись у Вашінґтоні на щорічну конференцію, міністри фінансів семи найбагатших країн світу ніколи досі не виказували такої розбіжности думок, як цим разом. На вигляди будь-якої координації, на думку канцлера Гельмута Коля, немає можливости, як довго ЗСА не зменшать ще більше свого дефіциту. Японці, які минулого тижня обіцювали Америці співпрацю, тепер твердять, що проблема упадку долярара є в ЗСА і тому там треба шукати розв'язки.

У ПОНЕДІЛОК, 24-ГО КВІТНЯ, Верховний суд ЗСА відмовився розглядати чи Конституція ЗСА дає право на професійну допомогу при самогубстві та чи особа, котра допомагає, виконує вбивство. Було відкинено два відклики один з яких належав усім відомому д-рові Джекові Кеворкіянові, де він заперечує рішення мишиґенського суду про те, що Конституція не захищає допомоги при самогубствах. Це перші цього роду справи, які дійшли аж до Верховного суду ЗСА, одначе немає сумніву, що вони не будуть останніми. Судді Верховного суду не коментували свого рішення в цій справі.

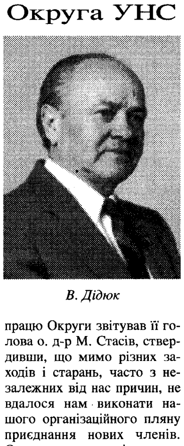
У НАСЛІДОК збільшення дій тероризму в країні, президент Билл Клінтон має намір значно посилити зусилля боротьби з цим явищем.Хоча покищо не виявлено плянів цих заходів, то пропозиції про більші права для ФБІ у слідствах можливо небезпечних організацій починають викликати гостру дискусію не тільки серед членів Конґресу, але також і серед громадськости. Сильно проти цього виступають угрупування оборони громадських прав, які твердять, що це заноситься на надто велике втручання влади в ... матеї небажані наслідки.

Торонтонська Округа УНС відбула збори

Торонто. — Тут в приміщенні церкви св. Покрови в Торонто відбулися чергові річні загальні збори Торонтонської Округи УНС, з участю членів Головного Уряду УНС Уляни Дячук — предсідника Петра Саварина, директора для Канади, Марти Лиско — секретаря, Василя Дідюка — почесного члена, представників відділів і гостей та Баба Кука — директора продажу забезпечення в УНСоюзі.

Збори відкрив голова Округи о. Мирон Стасів — новообраний радний, привітавши представників Головного Уряду на чолі з предсідником, всіх учасників, і проведенням молитви започаткував збори, якими проводив разом з секретарем Іваном Шлапаком. Прочитаний секретарем протокол попередніх Загальних зборів учасники прийняли без змін, з подякою секретареві, за його докладність.

За пройдену минулорічну працю Округи звітував її голова о. д-р М. Стасів, стверджуючи, що мимо різних заходів і старань, часто з незалежних від нас причин, не вдалося нам виконати нашого організаційного пляну приєднання нових членів. Округа належно відзначила в 1993 році 100-ліття існування щоденника „Свобода", відбула ряд засідань. Інж. Р. Бенеш, касир, подав фінансовий звіт з приходів і розходів. Правильність і добре ведення фінансового діловодства ствердив голова Контрольної комісії С. Вовк.

В. Дідюк

В дискусії виступали: Іван Шлапак, А. Бурій, Є. Чорній, Т. Міськів, Я. Зорич, В. Дідюк. Дискутанти порушили ряд справ, що відносилися до союзової праці з наміром її покращати. По уділенні абсолюторії, по довших „трудноцах" обрано нову Управу в такому складі: Округу очолив почесний член Головного Уряду Василь Дідюк з заступником Михайлом Грицишиним, секретарем Іваном Шлапаком, скарбником Р. Бенешем. Контрольну комісію обрано в складі: Степан Вовк — голова, Анна Бурій і Тетяна Міськів — члени.

Предсідник УНС У. Дячук в довшому слові докладно розповіла про діяльність УНСоюзу. В першу

(Закінчення на стор. 4)

11-ИЙ ТОМ ЕУ-2

Сарсель, Франція. — Наукове Товариство ім. Шевченка в Европі повідомляє, що на днях появився 11-ий том Енциклопедії Українознавства, який охоплює додаткові статті, заповіджені у десятитомнику, виправлення і доповнення та список фундаторів ЕУ-2 за абеткою. Ціна 11-го тому ЕУ-2 — 50 дол., або рівновартість. Замовлення: Societe Scientifique Sevcenko, 29, rue des Bauves, 95200 Sarcelles, France.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Передплата на рік $55.00, на півроку-$32.00, на 3 місяці-$17.00. Для членів УНСоюзу $30.00 річно. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Американські комуністи на службі Москви

Після того як уряд Росії відкрив доступ до архівів ЦК КПСС, у газетах світу, в тому числі і ЗСА, почали появлятися цікаві документи, які проливають світло на співпрацю КҐБ з комуністичними партіями зарубіжних країн і про щедре фінансування їх совєтським урядом. Три роки тому засоби масової інформації розповіли, що американський письменник і публіцист комуніст Джан Рід, автор документального твору „Десять днів, що потрясли світ", дістав від совєтського уряду півтора мільйона долярів — за книжку і „за дії, зв'язані з організацією революції у З'єднаних Стейтах Америки".

Ім'я Джана Ріда серед українців діяспори, мабуть, нічого не говорить, зате в республіках колишнього Совєтського Союзу і в країнах-сателітах воно добре відоме і ввійшло там в усі енциклопедії, а його документальна повість „Десять днів, що потрясли світ" видавалася десятки разів усіма мовами народів СССР і зарубіжних країн. Виходили й інші твори цього американця, а також монографії про нього. Чим же заслужив таку славу у совєтського уряду цей комуніст антикомуністичних ЗСА?

Джан Рід народився у 1887 році у Портленді. Він закінчив Гарвардський університет, співпрацював у марксистських виданнях Америки. Під час Першої світової війни як військовий кореспондент перебував в Европі, а в 1917 році приїхав у Росію, був особисто знайомий з Леніном. Повернувшись у 1918 році в ЗСА, написав книжку „Десять днів, що потрясли світ" з передмовою Леніна, в якій на всі лади прославляв Жовтневу революцію. Дж. Рід — один із засновників Комуністичної партії Америки, був редактором газети „Ню Йорк Коммюніст". Восени 1919 року він знову приїхав до Москви, був обраний членом виконкому Комінтерну. В 1920 році брав участь у II конґресі Комінтерну. У жовтні того ж року помер, не доживши п'ятьох днів до свого 33-річчя. Похований у Москві біля кремлівської стіни, поряд з високопоставленими совєтськими партійними і державними діячами.

Дж. Рід, один із засновників Комуністичної партії ЗСА, одержав за свої послуги большевикам півтора мільйона долярів — суму, як на ті часи, астрономічну. Він, мабуть, був першим американським комуністом-нахлібником Москви. Однак до недавнього часу про це мало хто знав. І ось документ про виплату такої суми надрукований у книжці Гарві Клера і Джана Гейнса „Секретний світ американського комунізму", що вийшла цими днями у видавництві Єйлського університету. Автори підтведжують документально, що співпрацювали з совєтським урядом і одержували за це мільйони долярів й інші американські комуністи, зокрема Джуліюс Гаммер, теж один із засновників американської Компартії, та його син більйонер Арманд Гаммер, який постійно відвідував Москву і був особисто знайомий зі всіма совєтськими генсеками — від Леніна до Ґорбачова.

Кілька років тому голова національного комітету Комуністичної партії З'єднаних Стейтів Гас Голл влаштував пресову конференцію для американських і чужинецьких журналістів, на якій намагався переконати їх, що американська Компартія ніколи не діставала від Москви ні цента, а гроші в партійну касу надходять від пожертв „найбільш свідомої частини американської робітничої кляси". Розсекречені архіви ЦК КПСС незаперечно підтверджують, що аж до 1990 року совєтський уряд щороку виділяв американським товаришам два мільйони долярів, які готівкою доставляли кур'єри КҐБ. А всього чужинецькі комуністичні партії одержували від Москви щороку понад 20 мільйонів долярів.

Час від часу Г. Голл, одержуючи американські доляри, намагався переконати своїх хлібодавців, що його партія не чекає, склавши руки, а підготовляє „повстання проти бастіону імперіялізму". Хоч у це не вірив навіть сам Брежнєв, але 2 мільйони і далі надходили реґулярно. Правда, в один час американським комуністам видалося цього замало і вони зажадали збільшення допомоги вдвічі, арґументуючи це тим, що „американська Комуністична партія відіграє колосальну ролю в лігві американського імперіялізму". Москві урвався терпець, і тодішній совєтський амбасадор у Вашінґтоні Анатолій Добринін, зустрівшись з американським генсеком, без всяких церемоній відкинув його претенсії на збільшення допомоги. Тепер Г. Голл змушений викручуватися без грошей Москви.

Базуючись на совєтських архівних документах, американські історики Г. Клер і Дж. Гейнс у книзі „Секретний світ американського комунізму" відкидають твердження лібералів, що Комуністична партія ЗСА була незалежною організацією, яка йшла до демократії „своїм шляхом", і наводять невідомі досі факти про те, що американські комуністи вірно служили Москві протягом усієї своєї історії, починаючи від Дж. Ріда і кінчаючи Г. Голлом.

Уляна Дячук

УНСОЮЗ ВСТУПИВ У ДРУГЕ СТОЛІТТЯ

В місяці лютому 1995 року закінчився ювілейний рік Українського Народного Союзу. Впродовж 1994 року відділи, округи та багатотисячне членство відзначили його працю на терені Північноамериканського континенту. Всі святкування проходили несподіваним піднесенням, бо відбувалися в часі, коли батьківщина наших засновників та всіх нас, Україна, відзискала свою незалежність. І саме ця історична подія матиме також великий вплив на дальший ріст і діяльність УНСоюзу. В рамках ювілейних святкувань відбулися два величаві концерти, перший по традиції у Карнеґі Голл в Ню Йорку, а другий в Чикаґо. Цими імпозантними імпрезами відзначили століття УНСоюзу чисельні члени східнього побережжя ЗСА, як і середнього заходу. В інших місцевостях союзовий актив, об'єднаний у своїх округах, відбув багатолюдні бенкети, чи подібні імпрези. На всіх цих святкуваннях віддано пошану всім піонерам і будівничим нашої довголітньої установи, які у дуже тяжких часах, без попереднього досвіду, заснували цю організацію та через довгі роки нею проводили. Ці віддані союзовці творили перші українські громади на Північноамериканському континенті, будували церкви, народні доми і клюби. І хоча їх заробітня платня була дуже мала, вони відзначалися небувалою жертвенністю на різні народні цілі, як і не жаліли грошей на допомогу братам і сестрам в Україні. Їх збіркові акції були призначені різним харитативним і доброчинним організаціям, а заразом щедро відгукалися на всі політичні акції, спрямовані на відзискання незалежности України. Відзначаючи заслуги основоположників, ми також склали подяку тим минулим провідникам, які нашою організацією вміло провадили, збагачували її у членстві та збудували її добру фінансову базу.

Закінченням ювілейного року УНСоюз увійшов у своє друге століття. Обставини, які стоять тепер перед нами є зовсім відмінні від тих, які були не тільки на початку цього століття, чи в п'ятдесятих роках, але вони міняються тепер майже з року в рік. А нові обставини вимагають від нас іншого підходу і плянування так на короткий, як і на довший час.

Будучи забезпеченевою й братською фінансовою установою, УНСоюз мусить постійно достосовуватися не тільки до вимог свого статуту, але заразом підпорядковуватися всім правилам забезпеченевих урядів у кожному стейті, де має дозвіл продавати життєве забезпечення. А ця контроля з кожним роком зростає і накладає все нові й гостріші обмеження.

Доля будучого членства у руках теперішніх членів УНС

Сила кожної членської організації базується на кількості членства. Наша організація могла за цілу свою історію чванитися тим, що мала відділи у майже всіх місцевостях замешкання громадян українського походження. В останніх роках молоде покоління професіоналістів розпорошилося також по південних стейтах, шукаючи собі відповідної праці у містах, де не було і нема згуртованого українського життя. Це спричинило, що багато з них вже не належить до жодних українських церков чи організацій. Молоде покоління може ще належати до УНСоюзу, бо батьки чи діди їх записали, набуваючи для них полісу життєвого забезпечення. Але дуже часто ці молоді люди про членство у нашій організації зовсім нічого не знають. Батьки чи діди про існування цього забезпечення їх не інформують, а коли вкінці молоді люди дістають до рук свою грамоту, скоро стараються її згрошевити. Вони тоді не мають жодного відношення до УНСоюзу, не знають його історії, ані не є свідомі того, що ця організація дає своєму членству та українській громаді. Що ще є дуже болюче, це факт, що дуже часто батьки чи діди не дають нам адрес їх дітей чи внуків, щоб Головна Канцелярія могла до них звернутися, і це помимо того, що самі високо шанують УНСоюз і є його довголітніми членами. Такий стан мусить змінитися, коли нашим бажанням є, щоб ця установа і всі інші українські організації могли дальше існувати, вдержати своє членство та розвиватися. Не можна допустити до того, щоб із відходом одного покоління, не було другого, яке могло б його заступити. Тому, обов'язком кожного члена нашої організації повинно бути — заохочувати своїх дітей і внуків ставати активними членами нашої установи, постійно інформувати про неї та передплачувати наші видання. Якщо потрібно друкованого матеріялу про УНСоюз, його працю та його модерні забезпеченеві грамоти, Головна Канцелярія радо перешле їм.

Силою нашої установи були і дальше ще є її чисельні секретарі відділів. Вони, немов ці місіонери, будучи активними в громаді, постійно дбали за доплив нового членства до організації та збагачували відділи новими людськими силами. І до недавна УНСоюз тільки їм міг завдячувати організаційні успіхи. Але, на жаль, багато чільних, довголітніх секретарів відійшли вже з цього світу у вічність. На їх місце приходять інші, які часто або не мають організаційного хисту, або не можуть посвятитися цій праці з огляду на свої родинні, чи професійні перешкоди і перевантаження. Крім цього, деякі нові забезпеченеві продукти вимагають професійного підходу та ще й дозволу, щоб їх продавати. У 1994 році 40% нового забезпечення продали саме професійні продавці. Тому УНСоюз старається підшукувати такі особи на нових секретарів відділів, які погодяться перейти вишкіл та здати іспит, щоб дістати дозвіл на продаж забезпечення. Цим способом багато наших членів, які передчасно вийшли на пенсію і бажають збільшити свої прибутки, можуть собі допрацювати. Також молоді жінки, які вдома виховують дітей, можуть дуже легко зайнятися секретарством відділу та вечорами продавати забезпечення. За вишкіл подбає УНСоюз.

Видавнича діяльність вимагає перевірки

УНСоюз все спирався на дуже міцній фінансовій базі і він дальше її має, і тільки завдяки їй міг він від довгих років давати своїм членам великі та різнорідні братські послуги. Немає другої братської забезпеченевої організації поміж сотнею тепер існуючих на цілому Північноамериканському континенті, яка могла б пишатися такою далекосяжною видавничою діяльністю, як УНСоюз. Завдяки йому, як видавцеві, „Свобода" виходить як щоденник 75 літ, тижневик „The Ukrainian Weekly" вже 62-ий рік, а дитячий місячник „Веселка" вже видається 42 роки. Існували вони тому, бо членство постійно їх потребувало і піддержувало. Далеко віддалені від своєї батьківщини України, розсіяні поміж американським суспільством, члени були спрагнені мати щоденно у своїй хаті це писане українське слово, яке лучило їх в одну українську громаду, інформувало її та унапрямлювало.

Але, застановімся добре над тим, чи дійсно щоденник „Свобода" є тепер щоденником? Фактом є, що „Свобода" виходить кожного дня, але не кожного дня читачі її дістають. Немає дня, щоб не одержували ми телефонічних чи листовних зажалень, що передплатники дістають щоденник дуже пізно — щойно за тиждень, два або і значно пізніше; що часто не доходять всі числа; або, 3, 4 чи 5 чисел доставляють одного і того самого дня; що не можна читати статтей, які продовжуються з дня на день, якщо не всі газети доставляють; чи, що доставляють газети на першу адресу подану на обгортці газети, а там є ще долучені інші газети для багатьох читачів у даній околиці. Це є тільки ці дуже часті зажалення, з якими постійно стрічаємося, а других є ще дуже багато більше. Адміністрація видавництва старається кожне зажалення передавати до Поштового уряду, згідно з прийнятими засадами і вимогами.

Але з нашої сторони, як видавця, можемо сміло запевнити наших читачів, що газету видається точно кожного дня і раннім полуднем висилається на головну пошту, якої будинок міститься зараз напроти будинку Дому УНСоюзу. Разом з висилкою нової газети, відходить кожного дня наш чек на суму 2,000 дол., або півмільйона долярів річно, бо таку оплату пошта вимагає за пересилку щоденника, помимо того, що читачі кожного дня його не одержують. Хоча поштові власті від січня ц.р. піднесли поштову оплату на майже 20%, та вже знов внесли пляни на чергову підвишку, це зовсім не вплинуло на покращання достави пошти, а у випадку дальше віддалених стейтів, в останньому часі достава газети погіршилася і на це видавець не має жодного впливу. А тепер погляньмо ще на кошти видання щоденника, які зросли від першого травня вже знова 30% за папір. Сама поштова достава однієї газети до дому передплатника, коштує .17 центів денно, а за передплату одного числа члени платять тепер всього .12 центів денно, а нечлени .22 центи денно.

У річному відношенні, кошти видання щоденника у 1995 році будуть у висоті 1,194,000 дол. Передплатами, з новою підвишкою від 1-го липня 1994 року можна буде покрити 36% видатків (411,000 дол.), оголошеннями і пожертвами других 22% (253,000 дол.), але 42% всіх коштів (530,000 дол.) впаде знова на УНСоюз, а це є завеликий тягар для нашої установи.

Коли Конвенція піднесла передплату до 30 дол. для членів та 55 дол. для нечленів, багато старших передплатників почали відмовлятися від газети з огляду на їх вік і поганий зір (а може й кошти). Тому треба сподіватися, що коли в липні ц.р. наступить чергова підвишка передплати до 45 дол. для членів і 75 дол. для нечленів, відхід читачів прискориться.

Кошти видання місячного журналу „Веселка" також постійно зростають, а число передплатників падає. Від деякого часу „Веселку" передплачує менше, чим 600 родин. Тому треба перевірити, чи існує потреба видавати цей дитячий журнал, коли можна передплачувати тепер різні інші дитячі журнали та книжки з України. УНСоюз все піддержував дитячу літературу в часах, коли Україна була поневолена і не було зв'язків з Україною. Відколи Україна стала незалежною, постали нові можливості на передплату дитячої літератури.

Оселя Союзівка — це гордість УНСоюзу

Наша оселя Союзівка від початку існування гостила все всі прошарки укра-

(Закінчення на стор. 3)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Марта Фаріон-Вислоцька

Містика, форма, духовість

Виставка в Інституті Модерного Мистецтва у Чикаґо

В Інституті Модерного Мистецтва відбудеться особлива групова виставка праць мистців з Ню Йорку Ані Фаріон, Тараса Левицького, Вікторії де Хесус та Христини Сай. Праці мистців модерні, виконані під впливом спадщини мистецьких традицій. Гра між включенням і виключенням форм з минулого разом із сучасними течіями уточнює оригінальність кожного з цих мистців. З нагоди виставки Інститут видав кольоровий каталог англійською мовою на високому професійному рівні. Каталог складається із вступної статті Андрія Городиського з Ню Йорку, кольорових репродукцій праць мистців і короткого опису Інституту.

Скульптури Ані Фаріон — це опрацювання форми в мармурі. Скульптор опрацьовує форми людини в камені з такою теплотою і технікою, що в камені втілена людяність. А. Фаріон закінчила студії в Мангеттен коледжі в 1975 році, студіювала в Інстітуто Статалє дель Арте в Італії та одержала стипендію Фулбрайта на мистецьке затруднення в Італії. В 1994 році Аню Фаріон запросили представляти ЗСА на Національному Симпозіюмі Скульптури в Києві, де вона одержала друге місце за свою працю. Виставки А. Фаріон відбулися в різних містах ЗСА, Канади, Італії та України.

Цікавою є співпраця мистців Михайла Левицького і Вікторії де Хесус. Вони з'єднали свої мистецькі сили і прагнення, щоб творити спільні картини. Структура і цілість одного переливається і доповнює другого, щоб створити одну творчу цілість. Для них мистецтво і форми — це інструменти для створення субтельних фіґуративних картин для візуального сприймання. Графічне оформлення і техніка в них досконалі. Вони одержали міжнародне признання за свої графічні праці в Европі, Японії та в Південній Америці. Т. Левицький і В. де Хесус проживають у Філядельфії. Вони закінчили мистецькі студії в Університеті Темпел. Їх виставки відбулися в різних містах Америки і Европи.

Христина Сай завершила мистецьку освіту в Бард коледжі, Оксфорді в Англії та у Фльоренції. У майстерні Петра Холодного, мол. запізналася з українським іконописом. Виставки Х. Саї відбулися у Вашінґтоні, Ню Йорку, Прінстоні і Торонто. Її картини мають багато елементів — геометрично абстрактні формати та форми, що перекликаються і з іконами, і з конструктивізмом. Вона користується мистецькими течіями нашого століття і не обмежується наслідуванням природи, але своїм задумом і зображенням відходить від самого фізичного світу. У своїх творах мисткиня поєднує елементи традиційного іконопису з модерним мистецтвом, і старається відтворити метафізичну дійсність в абстрактному мистецтві.

Виставка молодих талановитих мистців говорить про серйозність творчих спрямувань українських мистецьких сил в Америці. З 25-річного досвіду спонзорування виставок українських та неукраїнських мистців бачимо, що найменша кількість глядачів відвідує виставки українських мистців. Тому було би бажано, щоб наша громада підтримала українське мистецтво і нові творчі сили своєю присутністю на відкритті цієї виставки, яке відбудеться у неділю, 7-го травня, від 12-ої до 4-ої год. по полудні. Виставка триватиме до 17-го червня.

Д-р Павло Пундій
Анатолій Гороховський

ВИНАХІД ПРОМЕНІВ „Х" НАЛЕЖИТЬ І. ПУЛЮЄВІ

II

У 1873 році Пулюй успішно закінчує природничий факультет, одержує диплом вчителя фізики та математики. Однак наданим правом викладати в школі він не скористався, його вабили точні науки. Пізніше він напише: „Коли б я мав ще раз починати життя й працювати, то не вибрав би собі інших наук, як природничі, тут вічні закони та непохитна правда".

Професор Віденського університету В. Лянґ, помітивши незвичайні здібності молодого вченого, запропонував йому становище асистента в фізичній ляборaторії, а опісля доручив Пулюєві вести лекції з теорії тепла.

У 1876 році молодий вчений, отримавши від міністерства шкільництва й культури у Відні державну стипендію, здобув протягом одного року у Страсбурзькому університеті ступінь доктора філософічних наук. Саме там Пулюй запізнався з вчителем середньої школи Вільгельмом-Конрадом Рентґеном, приятелював з ним і листувався впродовж довгих років.

Повернувшись до своєї альма матер, викладав механічну теорію тепла і кінетичну теорію ґазів. Тут доречно згадати, що точний прилад для вивчення механічного еквіваленту тепла, сконструйований Пулюєм, був відзначений срібною медалею на світовій виставці в Парижі в 1878 році.

У Відні були продовжені експерименти, які в кінцевому підсумку привели І. Пулюя до геніяльного відкриття світового значення, а саме невідомих науці „Х" променів. А все почалося з дослідів над електричними виладуваннями у скляних трубках з розрідженими ґазами, після чого вчений зацікавився катодними променями. У 1882 році він сконструював фосфоресційну лямпу, яка стала взором для англійських та німецьких вчених, що досліджували ці таємні тоді ще промені. До речі, серед них був і Вільгельм Рентґен, який використовував скляні трубки та лямпи Пулюя.

Тим часом, за допомогою катодної рурки Пулюєві вдалося зробити перші у світі сенсаційні фотографії, дві з-поміж них, а саме морські свинки та дитячої руки, які разом з описом здійснених експериментів опублікував в 1881 році у „Віснику Віденської академії наук". Через два роки у цьому ж виданні з'являється ще одна стаття на цю ж тему, яка потім була передрукована в одному з провідних англійських журналів.

Доцінюючи наукові праці Пулюя, його глибокі знання та педагогічні здібності, міністерство шкільництва і культури покликало його на становище професора німецької політехніки в Празі, де він рівночасно почав викладати електротехніку, а також віддався проєктуванню для Праги першої в Европі електростанції на змінному струмі.

Очоливши катедру електротехніки, український вчений заприятелював з відомим біохеміком, професором Карлового університету у Празі Іваном Горбачевським, який порадив йому допровадити свої досліди з променями „Х" до успішного кінця та якнайскорше опублікувати одержані наслідки в наукових журналах.

Однак, переобтяжений працею проф. Пулюй закинув досліджувати катодні промені і фосфоресценційні лямпи, які привіз з собою до Праги. Вони пролежали в скринях аж до 1895 року...

А між тим, Вільгельм Рентґен, який уважно слідкував за працею Пулюя і, скориставшись його дослідженнями, повідомив, що 8-го листопада 1895 року він відкрив „Х" промені, які дають змогу „бачити" крізь непрозорі стінки, фотографувати внутрішні органи чи кості в тілі людини. А незабаром він надрукував у журналі „Доповіді фізико-медичного товариства" у Вюрцбурзі (Німеччина) свою першу статтю „Про новий рід променів".

На початку наступного року в цьому ж місті Рентґен виступив з публічним викладом. Скінчивши свій виступ, він попросив радника фон Коллікера зфотографувати його руку. Той погодився. Фотографія зараз же була й викликана. Після цього фон Коллікер запропонував, щоб „Х" промені несли ім'я Рентґена. Так воно і сталося. Тепер в усьому світі, за винятком Франції, англомовних та деяких інших країн, ці промені називають рентґенівськими.

Таким чином, ім'я Рентґена, а не Пулюя вписалося золотими літерами у світову історію техніки, не справжній винахідник, а німецький вчений став лавреатом нагороди Нобеля. Тут варто зауважити, що перед своєю смертю Рентґен заповів, щоб всі його нотатки, в яких йдеться про невидимі промені, були спалені, щоб світ не довідався про те, що справжнім відкривачем їх був проф. Пулюй.

Напевно читачів зацікавить як зареаґував Пулюй на повідомлення газет про те, що Рентґен відкрив новий вид променів? Його дружина Катерина пізніше розповідала, що її чоловік був шокований і в розпачі повторював: „Ах, мої лямпи, мої лямпи..." Тієї ж ночі він провів власні досліди, одержав фотографію застріленої морської свинки, на лівій нозі якої виднілися дробинки і опублікував її 31-го січня 1896 року в чеському журналі „Светозор".

А за два тижні проф. Пулюй виступив у великій авдиторії Німецької техніки з публічною лекцією на тему: „Про невидимі катодні промені й фотографування невидимого". Виклад, який супроводжувався показом світлин зламаної руки хлопчика, що хворів на сухоти, та руки своєї доньки, під якою було покладено шпильку, був справді сенсаційним, однак сенсація із запізненням.

З приводу цього виступу видатний журналіст того часу Ервін Кіш писав: „Пулюй теж прийшов на ці промені і двадцять років робив з ними досліди без того, щоби з ними виступити публічно. При демонстрації лямпи Пулюя ми переконалися в чистоті фотознімка. Напроти тому, фотознімки, зроблені Рентґеном, є неясні, негодні й для точно установленої діягнози в медицині, спеціяльно для хірургії не мають більшого значення. На дослідницьку працю проф. Рентґена дивимося скептично".

За словами самого Рентґена, він „виявив невідомі промені цілком випадково". Та якби німецький вчений був відвертим, то мусів би визнати, що підвалини відкриття належать не йому, а Іванові Пулюєві, з яким він разом працював на початку 80-их років у ляборaторії Страсбурзького університету, а потім всі роки уважно слідкував за його науковими здобутками і, вибравши вдалий час, видав його відкриття за своє.

Тоді ж проф. Пулюй написав листа Рентґенові із запитом: чи вживав при праці лямпу, яку він йому подарував? Відповідь надійшла тільки через рік. Рентґен написав, що користувався іншою лямпою і окрім того зауважив, що він є... дуже зайнятий.

Як неважко здогадатися, у читачів цілком природно виникає питання: чому ж автором відкриття „Х" проміння все ж вважають Рентґена, а не Пулюя? Точної відповіді не можна дати, пошлемося на кілька обставин, які сприяли цьому.

Великою хибою було те, що поруч із своїми геніяльними знаннями, тими становищами, які він займав у публічному житті, Пулюй аж до самої смерти був дуже скромною людиною, а це привело до того, що з оголошенням свого важливого винаходу він не поспішав.

(Закінчення на стор. 3)

Збори в Олбанській Окрузі

Річні загальні збори Окружного УККА Олбанської Округи відбулися 5-го березня ц.р. в Українськім Клюбі у Вотервліті, Н.Й., з участю членів довколишніх Відділів УККА і організацій, які входять у систему Округи, та гостей місцевої громади.

Голова д-р Андрій Шуль відкрив збори, вітаючи присутніх, дякуючи за активну проироблену працю відділів і організацій, насамперед голова згадав про заслуги попереднього голови Округи Євгена Наболотного, який впровадив його в працю Округи. Однохвилинною мовчанкою вшановано пам'ять пок. ред. Івана Дурбака, почесного голови окружного УККА. Відтак голова згадав про справу передачі на телевізійній станції Сі-Бі-Ес „60 хвилин" очорнення українців. Він детально розказав присутнім які заходи робить централя УККА, вносячи оскарження проти станції Сі-Бі-Ес. Від Округи плянується написати протестного листа до місцевої станції з відповідними демонстраціями нашої громади,

Зборами дальше провадила президія в складі: голова — Євген Наболотний, секретар — Дмитро Кулик. У звітах уступаючої Управи підкреслювалося успішно відбутий „Український День" — свято державности України, зустріч громади з представниками Сієна коледжу, збірка Народого Фонду, збірка на українських інвалідів, збірка на Фонд СКУ та активність Комісії зовнішніх зв'язків у писанні листів до чинників федеральних та стейтових та президента Америки в обороні української справи.

Після детальних звітів вибрано нову Управу в слідуючому складі: голова — д-р Андрій Шуль; заступники: Євген Наболотний, голови Відділів УККА Мирон Свідерський — Амстердам, Михайло Бережанський — Вотервліт, Петро Тарнавський — Трой, Олег Омецінський — Коговз; секретар — Дмитро Кулик; фінансовий референт — Стефан Єдинак; його заступники: Василь Коцур, Мирон Кривулич, Василь Коцур; референти зовнішніх зв'язків — Стефан Беджіс, Петро Коцур, Мирон Свідерський, Володимир Кривулич, Зіна Смит; культурно-освітні референти: Зеновія Білас, Осип Пащак, Микола Філь; організаційна референтура: Іван Удич, Іван Філь, Дмитро Коцан, Микола Бобеляк; Стипендійна комісія: Юрій Ґело, Леся Боднар, Василь Коцур, Яків Спіяк, Богдан Наугольник; Контрольна комісія: Михайло Савків, мол., Іван Удич, Іван Ремашишин; вільні члени: Володимир Кошикар, Василь Мокей, Василь Боднар, Анна Наболотна, Євстахій Мочульський, Іван Ротко, Яків Спіяк, Михайло Савків, мол., Роман Мацюк, Іван Жеребинський, Марія Єдинак.

Перевибраний голова А. Шуль закінчив останні точки зборів, дякуючи присутнім за довір'я. Праця Округи буде взоруватися за пляном минулих каденцій та старанням впровадити до активної праці членів молодшого покоління, бо без молоді всі наші організації будуть засуджені на завмирання, до чого ми не сміємо допустити, бо незалежна Україна вимагає від нас допомоги у відродженні держави. У внесках ухвалено пожертви: 100 дол. на новий фільм „Атентат", 100 дол. на „Український Квартальник УККА", 100 дол. на мільйоновий фонд УККА. Після вичерпання всіх точок збори закрито відспіванням національного гимну.

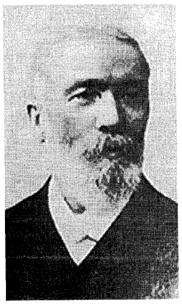
Дмитро Кулик.

Винахід променів...

(Закінчення зі стор. 2)

Треба також враховувати середовище, в якому жив проф. Пулюй, австро-німецьке оточення, де проходило його життя, холодно реаґувало на досягнення представника слов'янства.

Саме на цю обставину звернув увагу відомий вчений Альберт Айнштайн, який зустрівся з проф. Пулюєм у Празі в 1912 році. „Хто стоїть за вами, рутенцями, яка культура, які акції?" — запитав Айнштайн і сам відповів: „Прикро вам це слухати, та куди подінешся від своєї долі? А за Рентґеном — вся Европа".

Проф. І. Пулюй

Звичайно, важко слухати гірку правду, але що поробиш, якщо вона така. У складній долі українського народу відбилася доля його великих синів, які свій талант віддавали іншим народам, а своєму залишали, і то не завжди, лише ім'я.

Помер славетний вчений 31-го січня 1918 році у Празі і був похований на місцевому кладовищі. Поки не збулося останнє бажання небіжчика, щоб він спочивав у рідному Гримайлові й уміщений біля своїх батьків.

У прощальній промові на похороні у Празі ректор політехніки, де понад 30 років працював І. Пулюй, сказав: „Ти був людиною сильних переконань і гостро викарбованою особистістю, але також людиною, що знала як дотримуватися вірности, передусім вірности народові, з якого ти вийшов і немає більшої вірности, ніж вірність власному народові.

Доля дозволила тобі побачити ранішню зорю свободи, до якої піднявся з темних хмар твій народ, який ти любив до останнього свого подиху, та її перші соняшні промені побажали озолотити кінець твого повного праці життя".

І тепер, коли ми маємо назалежну державу, настав час згадати поіменно всіх великих синів України і в тому числі титана наукової думки проф. д-ра Івана Пулюя. Ми певні, що ім'я нашого великого земляка займе по праву місце серед ряду найвидатніших вчених світу.

(В статті використано наукові публікації, присвячені І. Пулюєві).

ДОРОГІ ЧИТАЧІ! ШАНОВНІ ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Чи вам відомо, що завдяки Фондові Відродження України при УНСоюзі зроблено і робиться чимало корисних справ для становлення незалежної, демократичної, правової української держави? На сьогодні цей фонд видав на свої благочинні акції 544,000дол. Ось, наприклад, завдяки цьому фондові УНСоюзу

– друкується польською мовою книжка „Переселення українців з Польщі до УРСР в роках 1944-46. Документи".

Ця книжка присвячена траґічному переселенню 480 тисяч українців з Польщі.

Автор – Євген Місило, директор Українського Архіву у Варшаві, який є видавцем книжки;

Якщо ви вважаєте, що діяльність УНСоюзу в рамках Фонду Відродження України є справді корисною, то закликаємо вас допомагати своїми посильними пожертвами для її успішного продовження.

Чеки просимо виставляти на Ukrainian National Association – Fund for the Rebirth of Ukraine, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.

УНСоюз...

(Закінчення зі стор. 2)

їнської громади, так членів УНСоюзу, як і нечленів. На ній відбуваються з'їзди українських організацій, зустрічаються рідні, та вінчається молодь.

Відвідували її визначні особистості та прикрашували своїми творами найкращі українські мистці. Популярна вона є дальше в літньому сезоні, але не до тієї міри, як колись. Причина мабуть в тому, що багато наших членів відвідує Україну, своїх рідних і друзів, як також, багато з'їздів наших організацій перенесено в Україну.

Щоб збагатити Союзівку новими гостями цього року, відділено кошти нічлігів від харчування. Таким чином Союзівка буде доступна тепер мабуть кожному членові. Вже від 55 долярів денно може ціла родина — батьки і двоє дітей до 16 літ, мешкати на Союзівці у літньому сезоні. Це виходить по 13.75 денно за одну особу. У „Гостинниці" кімната коштує під час літа 75 денно, або 18.75 від особи, коли батьки з дітьми проживають в одній кімнаті.

Харчування купується осібно, а для дітей до сімох літ, харчування є даром. Ціни на перебування перед і по сезоні є ще нижчі. І знов, дальше існування тієї оселі залежатиме від союзового членства, чи воно зуміє використати великий потенціял цієї оселі, яка є єдиною такого типу поза межами України.

Дім УНСоюзу

Вже минуло 21 літ від часу, коли УНСоюз збудував 15-поверхову будівлю, де тепер приміщується Головна Канцелярія нашої установи. Через перших 15 літ УНСоюз користав з податкових полегшень, що дало УНСоюзові можливість, без оплати чиншів, займати цілий один поверх, а союзовому видавництву також безплатне приміщення. Союзова позичка, як і позички членів УНСоюзу на цьому будинку приносили за всі роки дуже добрі відсотки. У 1990 році 37% будинку не було винаймлено. На сьогоднішній день з гордістю треба ствердити, що будинок знов майже на 100% заповнений, але чинші вже не такі високі, як були тому 7-8 літ. Новозбудовані понад 40-поверхові хмаросяги, які окружили тепер наш будинок, одержують найкращі чинші, подібно, як це було у вісімдесятих роках, коли будинок УНСоюзу був єдиним наймодернішим будинком в Джерзі Сиві та в цілій околиці на західнім побережжі ріки Гадсон і одержував найвищі чинші. Будинок УНСоюзу це є наша найбільша інвестиція майна. Головний Уряд мусить добре застановитися над доцільністю залишитися дальше його власником у світлі менших прибутків з чиншів та з огляду на його вік і все більші потреби для його відновлення та направ.

Треба зробити добру аналізу та послухати експертів, щоб перевірити чи ульоковане майно в будинку може принести УНСоюзові кращі відсотки, коли вложити його в іншу інвестицію. Так водиться, що кожна родина і кожна компанія мусить щокілька років перевіряти свої інвестиції, щоб упевнитися, що вони приносять їм найкращі відсотки відповідно до ризика. Такий самий обов'язок має УНСоюз супроти своїх членів, щоб служити їм високою дивідендою та братськими послугами.

Нові часи, нові вимоги

Кожного дня, читаючи американські газети, потрапляємо на вістки про звільнення сотень чи тисяч працівників в американських підприємствах, щоб в цей спосіб заощадити гроші, вдержати нижчі ціни та конкурувати на світовому ринку своїми продуктами.

Також, за останніх 100 днів Конґрес ЗСА перевів багато законів з ціллю, щоб зменшити федеральний бюджет, знизити оподаткування та обмежити бюрократію.

Тому і в нашій організації мусимо в часі річних нарад зробити повний перегляд нашої багатогранної довголітньої діяльности, щоб зменшити наші кошти, пристосуватися до вимог теперішнього часу та впевнитися чи всі послуги, які ми впродовж минулих років давали членам, є ще дальше потрібні, конечні і можливі.

У світлі нових обставин в Україні є нові, доступні всім, контакти так радіовими передачами, як і цілою райдугою прерізних газет і періодики, які дають кожного дня можливість слідкувати за новими подіями і відчути хід життя в Україні. УНСоюз диспонує великими резервами, набагато більшими, як мають найкращі комерційні забезпеченеві компанії. Його майно є інвестоване в дуже певних з високою оцінкою вартісних паперах (бондах). УНСоюз все провадив і дальше обстоює уважну і консервативну господарку. Його провідники були і є дальше постійно ощадними у відношенню до майна свого членства. І такою дорогою треба дальше ступати.

Але в обличчі постійного корчення числа української громади і членства УНСоюзу, та в парі з нижчими відстоками від інвестицій, УНСоюз мусить також обмежити фонди на свою діяльність до тих, які є конечні членам і на які організація є дальше спроможна.

Всі наші зміни повинні бути спрямовані на те, щоб звернути більшу увагу на притягнення нового членства і на акції, які цьому будуть сприяти.

УНСоюз був все найчисленнішою українською членською братською організацією. Таким він мусить залишитися у другому сторіччі свого існування і до того мусимо стреміти.

ЩЕ ПЕРЕД ТРАГІЧНИМ вибухом в Оклагома Ситі минулої середи, 19-го квітня, державні установи в кількох західніх стейтах ЗСА стали прицілом вибухів, наруги та застрашування працівників. У Карсон Ситі, Нев.,стався вибух у будинку Служби лісництва, у Монтані провідник самозваної міліції спрямував свої погрози проти кількох державних урядовців, а в Айдаго деякі державні аґенції зі страху перед небезпекою припинили виконувати свої обов'язки. Аналітики твердять, що зріст застосування сили, погроз і застрашувань супроти державного авторитету існує понад рік, але офіційні чинники не хочуть визнати всі ці прояви плянованими. Одначе існують припущення, що це є пімста за сектантські жертви у Вейко, Тек., тому два роки.

Список жертводавців, які зложили датки на видання підручників для народних і середніх шкіл України
Листа ч. 6
від 1-го січня 1994 р. до 31-го березня 1995 року

1.Комітети Допомоги Україні:

	10, 775 дол.	Товариство Допомоги Україні в Лос Анджелес, Каліфорнія;
	3,650 дол.	Комітет Допомоги Україні, Ст. Петерсбурґ, Фла. **(10.302)**;
	2,200 дол.	Товариство Гуманітарної Допомоги Україні, Норт Порт, Фла.;

2. Громадські Організації:

	1,450.91 дол.	Український Клюб „Розвага", Ґлен Спей, Н. Й.;
	1,000 дол.	Українсько-Американська Асоціяція, Ст. Петерсбурґ, Фла. **(7,500)**;
	369 дол.	Союз Українок Америки, Жінки ООЧСУ, Православне Сестрицтво при парафії св. Покрови і Український Золотий Хрест, Філядельфія **(разом)**;

3. Індивідуальні:

	500 дол.	Дорівняльна вплата фірмою д-ра Короля;
	300 дол.	А. і Х. Козаки **(800)**;
	200 дол.	Б. Галаган **(900)**;
	126 дол.	П. і Н. Лисенки **(257)**;
по	100 дол.	О. Мізюк, М. Тарнавська **(200)**, Е. і О. Фаріони **(125)**, С. Ґула **(300)**, О. і Д. Темницькі, Д. Кузик **(200)**;
	75 дол.	С. і Н. Гробельський **(225)**;
по	50 дол.	С. і Е. Сахаруки **(150)**, О. і А. Колтанюки, Т. і Дж. Кулики **(150)**, О. Бісик **(300)**, І. і П. Сирки **(250)**, В. Качунь **(250)**, В. і С. Чорнодольські **(150)**, Е. Питван;
	40 дол.	Б. і Л. Кутні **(90)**;
	25 дол.	Ю. і А. Слюсарук, М. Бакалець **(75)**;

4. Замість квітів на могили:

	525 дол.	Замість квітів на могилу бл. п. проф. Евгена Грицая зложили: 100 дол. Б. і Ю.Полянські; по 50 дол. — Н. і М. Цьолки, О. і І. Ліківи, В. Барачинська; по 25 дол. — А. Питляр, Н. Савицька, Л. і В. Величковські, Л. Голіната, М. і Б. Робаки, Р. і С. Місільо, Т. Богданська; по 20 дол. — І. Білевич, Л. і Д. Пенцаки, С. і М. Гординські, Н. і І. Хоми, Т. і Я. Турянські;
	100 дол.	Замість квітів на могилу бл. п. Мирослава Завицького зложила д-р Д. Миндюк;

5. В пам'ять:

по	120 дол.	М. Бакун, М. Ковальчик, В. і М. Левицькі, А. і Л. Левицькі в пам'ять бл. п. Константини Назарук;
по	100 дол.	д-р Д. Миндюк в пам'ять бл. п. д-ра Володимира Гординського, О. Луцька в пам'ять бл. п. Е. Луцького;
	75 дол.	Lorna Tang в пам'ять бл. п. Дарії Витанович;
	30 дол.	E. Batkins в пам'ять бл. п. Анни Притули;
	25 дол.	М. Бакалець в пам'ять бл. п. Михайла Юзеніва, Dr, G. і D. Williams і E. Layman в пам'ять св. п. Анни Притули;

6. Ювілеї:

	1,250 дол.	З нагоди 65-их народин В. Воловодюка зложили: 200 дол. Н. і Е. Змий; по 100 дол. М. і Н. Титли, Е. і Б. Титли, М. і Я. Томоруґи, І. і Я. Куровицькі, Л. і І. Декайли, О. і Б.Кузишині, О. і О. Лопатинські, Д. і О. Леськові, Д. і Л. Курилики; по 50 дол. — Я. і І. Лучечки, М. Лозинський; по 25 дол. А.і В. Сафяни, М. і В. Стойки;
	125 дол.	З нагоди 40-ліття подружжя І. і Темницьких зложили 100 дол. М. Рудик; 25 дол. М. Бакалець.

До 31-го березня 1995 року зібрано **573,135.15 дол.** Фонд Допомоги Школам України при Координаційному Комітеті Допомоги Україні складає щиру подяку всім організаціям і поодиноким жертводавцям, які зложили датки на цю благородну ціль. Ще потрібно багато грошей щоб завершити цей проєкт, тому просимо про дальші пожертви. Грошеві перекази прошу виписувати на Coordinating Committee to Aid Ukraine (CCAU) і пересилати на адресу: Wolodymyr Wolowodiuk, 66 Susan Dr. Chatham Twnp. N.J. 07928.

Всі жертводавці одержуть подяки і посвідки виплат від ФДШУ. Пожертви на ККДУ можна відтягати від федерального податку. Просимо подавати точні і чітко написані адреси.

В. Баранецький
голова ККДУ

В. Воловодюк
директор ФДШУ

Ділимося сумною вісткою з приятелями і знайомими, що в понеділок 17-го квітня 1995 р. упокоїлася в Бозі на 95-му році життя наша найдорожча БАБУСЯ І ПРАБАБУСЯ

бл. п.

МАРІЯ МІКОЛАЄВНА ШУК
уроджена ЕЦЕРМАН

ПАНАХИДА відбулася в понеділок 24-го квітня 1995 р. в церкві-пам'ятнику св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж., а похоронні відправи відбулися на цьому ж цвинтарі.

У глибокому смутку:
внучка — МАРІЯ з мужем КОСТАС
правнуки — ОЛЬГА і
— КРІСТОС

Український Спортовий Осередок „ТРИЗУБ" у Філядельфії, Па.
повідомляє своє членство і українську громаду, що 20-го квітня 1995 року відійшов у вічність на 78-му році життя

бл. п.

МАРІЯН КОЖЕНЬОВСЬКИЙ

один з основоположників, провідник команди копаного м'яча і довголітній член Управи УСО „Тризуб".

ПОХОРОННІ відправи відбулися 23-го квітня 1995 року о год. 7-ій веч. у похоронному заведенні М. Насевича (Парастас), а 24-го квітня з церкви Христа Царя на цвинтар св. Марії у Факс Чейсі, Па.

Висловлюємо наше найглибше співчуття дружині Ірені, синові й дочкам.

Вічна йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою з родиною і знайомими, що в понеділок 24-го квітня 1995 р. відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, БРАТ і ВУЙКО

СВ. П.

ЛЮБОМИР ЛЮБА

ПАНАХИДА буде відслужена в п'ятницю 28-го квітня 1995 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Насевича при 109 East Tabor Road, Philadelphia, Pa.

ПОХОРОННІ відправи будуть відслужені в суботу 29-го квітня 1995 р. о год. 10:00 рано в церкві св. Архистратига Михаїла при 1013 Fox Chase Road, Jenkintown, Pa.

У глибокому смутку:
дружина — СОФІЯ
сини — ОЛЕГ з дружиною АННОЮ
— РОМАН
брат — ЯРОСЛАВ КАПІЙ з дружиною СОФІЄЮ і дітьми
братова — ЕВГЕНІЯ КАПІЙ з дітьми
родина в Україні, Польщі і Канаді.

Замість квітів просимо складати датки на потреби церкви св. Архистратига у Дженкінтавн, Па.

Ділимося сумною вісткою з приятелями і знайомими, що у понеділок 25-го квітня 1995 р. упокоївся в Бозі дорогий БРАТ і ВУЙКО

бл. п.

ПЕТРО КІНАШ

проживши 91 рік
уродженець Підгайців — Україна.

ПОХОРОННІ відправи відбудуться в четвер 27-го квітня 1995 р. о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Virginia 188 Canal St. Staten Island, N.Y.

ПОХОРОН в п'ятницю 28-го квітня о год. 9-ій ранку в церкві Пресвятої Трійці 288 Vanderbilt Ave., Staten Island, N. Y., а відтак на український католицький цвинтар св. Духа, Гемптонбург, Н. Й.

Горем прибиті:
сестра — ТЕКЛЯ
сестрінки — МАРУСЯ СЕРНА з мужем ОСИПОМ
— ЗОНЯ ЦИБУЛЬСЬКА з мужем ГРИГОРІЄМ і дітьми: ЯРОСЛАВОМ і ГАЛЕЮ
— ДАРЦЯ СУХОРЕДСЬКА з мужем СТЕПАНОМ і дітьми: ГАЛЮСЕЮ і ОКСАНКОЮ в Україні
дружина покійного Василя ДРАПАКА — ІВАНКА з дітьми:
— СУЗАННА ЛЮВІС з мужем РІЧІ
— ВАСИЛЬ ДРАПАК мол.
— АНДРІЙ ДРАПАК з родиною

Замість квітів просимо складати датки на хворих Дітей Чорнобиля.

КИЇВ.— Тут 24-го квітня відбувся День пам'яті трагедії в Чорнобилі, яка сталася 26-го квітня 1986 року. Благодійну акцію для учасників та інвалідів ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС зорганізували Виконавчий комітет Московського району Києва та Фонд інвалідів Чорнобиля. У програмі — спогади учасників тих трагічних подій, виступи творчих колективів, в тому числі дитячих ансамблів і хору "Гомін". Відбулася урочиста Літургія, Панахида по загиблих і померлих від радіяції ліквідаторів катастрофи та поминальний обід.

Торонтонська...

(Закінчення зі стор. 1)

чергу вона поінформувала присутніх, що існує вже в Торонто—Етобікок бюро УНСоюзу продажу забезпечення. Адреса його є: 1 Eva Rd., кімната 402, Етобікоке, Ont. У п'ятницю, 27-го січня ц. р., відбулося його відкриття, на яке запрошено всіх місцевих членів управ відділів і членів Головного Уряду. Завданням цієї канцелярії є приєднувати нових членів у ряди нашої організації. Згідно зі статистикою, УНСоюз має 1,063 членів в околиці Торонто. Потенціял приєднання більше членів є дуже великий, може найкращий з усіх округ, бо в Метрополітальному Торонто пульсує дуже активне українське громадське життя, а українців нараховують від 100 до 150,000 осіб. Два професійні продавці Марія Хомин і Петро Пішко мають великі можливості проявити свою працю з допомогою секретарів відділів. Всіх нових членів приділюється до існуючих відділів. Канцелярію встановив Боб Кук, директор ділянки забезпечення, і він нею тепер завідує. Продавці і він відвідують кожного секретаря відділу, щоб зазнайомити їх індивідуально з працею канцелярії, її завданнями та новими забезпеченевими послугами, які УНСоюз може тепер дати своїм членам в Канаді.

Організаційні здобутки Округи у 1994 році виказали таки осяги: першуном Округи була Ярослава Зорич, секретар 432-го Відділу, бо вона здобула для свого Відділу 10 нових членів. На другому місці була секретарка Відділу 407 Тетяна Миськів з шістьма новими членами. В. Дідюк здобув три члени. По два члени придбали: Анна Бурій, Петро Крутиголова, Степан Вовк, секретарі Відділів 402-го, 406-го і 49-го. Отець д-р М. Стасів, радний УНСоюзу, та Володимир Зацерковний, секретар Відділу 439-го, приєднали по одному членові. Разом завдяки секретарям відділів та членам Головного Уряду відділи Округи збагатилися на 27 членів. У. Дячук склала всім сердечну подяку за їх віддану працю. В останніх трьох місяцях 1994 року працювали вже професійні продавці забезпечення у нововідкритій канцелярії УНСоюзу. Завдяки їм приєднано ще 16 членів і вони стали членами існуючих відділів.

Директор на Канаду д-р П. Саварин сказав, що відтепер де тільки він буде виступати, то буде говорити про УНС. На заході є багато дітей у двомовних школах, туди треба йти. М. Лиско, секретар, багато вияснила, що відносилося до адміністраційних справ. Тут варто згадати, що ще перед початком зборів відбулася ширша розмова, дискусія, питання і відповіді з представниками Головного Уряду і Бобом Куком. Нововведення в організаційній праці потребують вияснень для секретарів і союзовців. Тому У. Дячук обіцяла, що при найближчій нагоді відбудеться секретарський курс, на якому буде точно вияснено: теоретично й практично, як приступати до праці.

В пляні праці на 1995 рік й прийнято зорганізувати 100 членів до УНС в Окрузі. Тому, що в 1994 році не відзначено 100-ліття УНС, рішено з допомогою Екзекутиви УНС влаштувати таке відзначення відповідною імпрезою в Торонто в квітні ц. р. В „різному" обговорено як найкраще довести до відома української спільноти в Канаді про велику працю УНС для спільнот в Америці і Канаді та допомогу Україні. Добрі змістовні програми в радіо, пресі, телевізії і статті в „Свободі" і іншій українській пресі, як це було колись, може знову повернути" право громадянства УНС в Канаді" і прийняти у свої ряди тисячі нових членів. З такими думками вповні погоджувались всі присутні. Закриваючи збори новообраний голова, щиро подякував за участь представникам Екзекутиви, всім учасникам, уступаючому голові о. д-рові М. Стасіву за його працю. Не забув подякувати і за довір'я до себе, обираючи його новим головою, навіть тоді коли він вже давно був почесним головою Округи, а тепер став і почесним членом Головного Уряду.

Молитвою „Богородице Діво", яку проказали спільно учасники, закінчено збори, по яких провели ще деякий час при солодкім, чаю і каві та дружній розмові на різні теми, з перевагою союзових.

В Тернополі...

(Закінчення зі стор. 1)

нальної Армії на вірність Україні . Текст присяги, надрукований на гарному папері, роздано всім присутнім. Б. Стасів згадав коротко про створення дивізії „Галичина" в 1943 році, її участь в боях під Бродами, бої в Штирії і Чехії та вихід в полон до англійської і американської зон в травні 1945 року. Він теж навів біографічні дані ген-пор. П. Шандрука, полк. Євгена Побігущого, сот. Дмитра Палієва та о. д-ра Василя Лаби, які брали участь в Українських визвольних змаганнях 1917-1920 років в Українській Галицькій Армії або армії УНР, а потім продовжували цю боротьбу в лавах дивізії.

Після доповіді присутні хвилиною мовчанки вшанували пам'ять всіх жертв України в Другій світовій війні.

Поза програмою, підполк. у резерві Михайло Кубах з Харкова привітав дивізійників з Тернопільщини зі святом 50-річчя створення УНА.

Після перерви відбулась мистецька частина з участю народної хорової капелі БК „Будівельник", під дириґентурою Ореста Потепньова.

Учасники урочистого зібрання прийняли звернення до Президента України Леоніда Кучми та голови Верховної Ради Олександра Мороза, у якому сказано: 7-9-го травня для українців не є ніяким днем перемоги, а залишається днем скорботи по 8 міл. співвітчизників, що загинули. Замість того, щоб відправити на їх могилах поминальні Панахиди, будуть проведені тріюмфальні паради та марші, а на грудях українців-учасників Другої світової війни, поряд із медалями зі силюетами катів Україна — Леніна і Сталіна — буде почіплено медалю з двоголовим російським орлом.

Учасники урочистого зібрання вимагають:

1. Президенту України і Верховній Раді відмовитись від нагородження громадян України медаллю, що виготовлена у Росії, і за яку необхідно заплатити 18.5 біл. українських карбованців. Медалі виготовити в Україні, нагородивши ними громадян нашої держави — учасників Другої світової війни.

2. Визнати УПА-ОУН і Українську Національну Армію борцями за волю і незалежність України.

3. 9-го травня відзначити як день скорботи по жертвах Другої світової війни. На могили покласти вінки, відправити поминальні Панахиди.

На завершення відспівано національний гимн „Ще не вмерла Україна".

КИЇВ.— Соціологічний центр Демократичні ініціятиви оприлюднив результати опитування мешканців української столиці. Найактивніше підтримує ринкові реформи молодь до 30 років. Люди, яким понад 55 років здебільшого не сприймають перетворень. Разом з тим опитування виявило не лише стабілізацію, а й деяке зростання середнього майнового прошарку. Завідуючий відділом Інституту економіки НАН України Володимир Черняк зауважив, що більшість киян прагнуть цивілізованого, а не дикого ринку. Майже 46 відсотків кореспондентів згодні жити бідніше, але з ґарантованим рівнем забезпечености. Неґативним фактором на шляху до реформ є повна необізнаність громадян України з основними засадами ринкової економіки.

Екзекутива...

(Закінчення зі стор. 1)

Уляна Дячук звітувала про засідання Президії СКУ, де були дискутовані справи наміченої діяльности і фінансовий стан СКУ, який є незадовільний. На засіданні були присутні церковні достойники. Вона накреслила плян праці УАКради на найближчі місяці, враховуючи зустрічі у Вашінґтоні і репрезентацію УАКРади, потребу організування виборчих фондів для конґресменів і сенаторів, які українцям прихильні. Вияснила непорозуміння відносно зустрічі в українській амбасаді у Вашінґтоні, про яку писала у „Свободі" Б. Ольшанівська. Поінформувала про заплянoване поміщення в „Ню Йорк Таймсі" і „Вашінґтон Пост" і інших газетах про становище відносно програми „60 хвилин" на Сі-Бі-Ес.

Рішено асиґнувати 2,000 дол. на програму „Щоб Україна була українською", яку організує „Смолоскип" в Україні. Цих програм є вісім. Взято до уваги програму ч. 2 „Турне творчої молоді" з виступами і відповідною програмою в таких місцевостях: Маріюпіль, Донецьке, Одеса і Дніпропетровське. Призначено по 500 дол. на кожну місцевість.

Заплянований з'їзд Крайової Ради на день 1-го квітня 1995 року відкликано з причини захворінь кількох членів ради, а також перший заступник голови Іван Олексин поїхав на похорон свого тестя.

Чергові наради Екзекутиви відбудуться 3-го червня ц. р. на Союзівці.

БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І КНИЖКИ НЕ БУДЕ УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ!

ВІДІЙШЛИ • ВІД НАС •

МИХАЙЛО ПУТКО член УНС Відд. 147-го Т-ва ім. св. Михаїла в Аллентавні, Па., колишній президент Т-ва Оборони Чотирьох Свобід України помер 2-го листопада, 1994 року на 72-му році життя. Нар. 10-го вересня 1922 року в Раві Рускій, Україна. Членом УНС став 1965 року. Залишив у смутку дружину Катерину (Клепаченко) Путко, сина Богдана , дочку Любу Марію з чоловіком Алексом Байда, братів Івана і Романа в Україні; троє внуків і троє правнуків. Похорон відбувся 5-го листопада 1994 року на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Нортгамптоні, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Дженіс Мілінічик, секр.

ОЛЕКСАНДЕР СОЛТИСИК член УНС Відд. 399-го Т-ва „Леви" в Чикаґо, Ілл. помер 7-го грудня 1994 року на 74-му році життя. Нар. 1920 року в Бонарівці біля Ряшева в Польщі. Членом УНС став 1954 року. Залишив у смутку дочку Олю, колишню дружину Станиславу зі сином, 3 сестри та двох братів з родинами в Україні. Похорон відбувся 19-го грудня 1994 року на цвинтарі св. Анни в Ню Кесл.

Вічна Йому Пам'ять!

Роман Б. Припхан, секр.

МАРІЯ БОЖЕНТКО член УНС Відд. 88-го Т-ва „Союзівка" в Кергонксоні, Н.Й. померла 1-го листопада 1994 року на 77-му році життя. Нар. 26-го серпня 1917 року в селі Висова, Польща. Членом УНС стала 1977 року. Залишила у смутку синів Михайла в Україні, Рассела, Волтера й Івана, та сестру Ірену Бойко з мужем Петром. Похорон відбувся 3-го листопада 1994 року на цвинтарі св. Йосифа в Йонкерсі, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Стефанія Гаврилюк, секр.

ІВАН ЛІШЕҐО член УНС Відд. 113-го в Деррі, Па. помер 11-го листопада 1994 року на 77-му році життя. Нар. 7-го травня 1917 року в Кребтрі, Па. Членом УНС став 1934 року. Похорон відбувся на Blessed Sacrament Cemetery in Greensburg, Pa.

Вічна Йому Пам'ять!

Франко Коземчак, секр.

КАТЕРИНА ВАНЦОВЯТ член УНС Відд. 21-го Т-ва „Запорозька Січ" в Джансон Сиги, Н.Й. померла 25-го листопада 1994 року на 81-му році життя. Нар. 1913 року в селі Воля Матіяшова, повіт Ліско, Україна. Членом УНС стала 1963 року. Залишила у смутку 3 доньки: Марійку Биць з мужем Михайлом, Іванку Дериринґ з мужем Васьком і Ірку Гура; 5 внуків, 2-оє правнуків, сестру Зосю Богдан в Польщі та дальшу родину на Україні. Похорон відбувся 28-го листопада 1994 року на Sacred Heart Church Cemetary in Castle Creek, N.Y.

Вічна Їй Пам'ять!

Іван Бараник, секр.

ІЛЬКО СИМЛИЧ член УНС Відділу 356-го Т-ва „Карпати" в Омага, Небраска помер 1-го грудня, 1994 року на 85-му році життя. Нар. 1909 року в селі Березів, Коломия, Україна. Членом УНС став 1959 року. Залишив у смутку дружину Марію, сина Миколу в Україні, синів Михайла, Петра і Миколу в Омага, дві доньки Марію і Лізу, 15 внуків та 13 правнуків. Похорон відбувся 4-го грудня 1994 року на Holy Sepulchre Cemetery **в Омага, Небраска.**

Вічна Йому Пам'ять!

Олекса Продивус, секр.